ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 9ης Σεπτεμβρίου 1999 *

Στην υπόθεση Τ-127/98,

UPS Europe SA, εταιρία βελγικού δικαίου, με έδρα τις Βρυξέλλες, εκπροσωπούμενη από τους Tom R. Ottervanger, δικηγόρο Ρότερνταμ, και Dirk Arts, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τους δικηγόρους Loeff, Claeys και Verbeke, 5, rue Charles Martel,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους Barry Doherty και Klaus Wiedner, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

που έχει ως αντικείμενο αίτημα, βάσει του άρθρου 175 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 232 ΕΚ), αναγνωρίσεως της παραλείψεως της Επιτροπής να αποφανθεί επί της καταγγελίας που υπέβαλε η προσφεύγουσα δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), και με την οποία κατήγγειλε ορισμένες μορφές αντίθετης προς τον ανταγωνισμό πρακτικής του Deutsche Post AG,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τον R. M. Moura Ramos, Πρόεδρο, τη V. Tiili και τον P. Mengozzi, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 9ης Μαρτίου 1999,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Περιστατικά

1 Η προσφεύγουσα είναι μία από τις εταιρίες του ομίλου United Parcel Service (στο εξής: UPS) που ασκεί τη δραστηριότητα διανομής δεμάτων σε ολόκληρο τον κόσμο. Η προσφεύγουσα διατηρεί γραφεία σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ιδίως δε στη Γερμανία.

2 Με έγγραφο της 7ης Ιουλίου 1994, η προσφεύγουσα υπέβαλε καταγγελία στην Επιτροπή, ζητώντας της να κινήσει διαδικασία προκειμένου να διαπιστωθεί, μεταξύ άλλων, ότι η καταχρηστική συμπεριφορά του Deutsche Bundespost, ήδη Deutsche Post AG (στο εξής: Deutsche Post), στην αγορά των ταχυδρομικών υπηρεσιών και οι σταυροειδείς επενδύσεις των ταχυδρομικών αυτών υπηρεσιών αντέβαιναν προς τα άρθρα 86 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 82 ΕΚ), 90 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 86 ΕΚ), 92 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 87 ΕΚ) και 93 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 88 ΕΚ).

3 Κατόπιν συναντήσεως της προσφεύγουσας με την Επιτροπή, που πραγματοποιήθηκε τον Αύγουστο του 1994, η Επιτροπή διαβίβασε, στις 11 Αυγούστου 1994, την καταγγελία καθώς και ένα πρώτο έγγραφο βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/01, σ. 25, στο εξής: κανονισμός 17), στο Deutsche Post, το οποίο απάντησε στις 24 Νοεμβρίου 1994. Το μη εμπιστευτικού περιεχομένου κείμενο της απαντήσεως αυτής διαβιβάστηκε από την Επιτροπή στην προσφεύγουσα στις 28 Νοεμβρίου 1994. Το κείμενο αυτό αποτέλεσε επίσης αντικείμενο συζητήσεως μεταξύ της προσφεύγουσας και της Επιτροπής.

4 Με έγγραφο της 21ης Μαρτίου 1995, η Επιτροπή πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι η καταγγελία θα εξεταζόταν αποκλειστικά υπό το πρίσμα του άρθρου 86 της Συνθήκης και ότι, αν το επιθυμούσε, θα μπορούσε να υποβληθεί, βάσει του άρθρου 92 της Συνθήκης, χωριστή καταγγελία «ουσιαστικώς ενισχυμένη με περισσότερες αποδείξεις».

5 Στις 3 Απριλίου 1995, η προσφεύγουσα υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί της απαντήσεως του Deutsche Post της 24ης Νοεμβρίου 1994.

6 Στις 10 Ιουλίου 1995, η Επιτροπή απέστειλε δεύτερο έγγραφο βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 17 προς το Deutsche Post. Το Deutsche Post απάντησε στο έγγραφο αυτό στις 2 Οκτωβρίου 1995.

7 Στις 13 Δεκεμβρίου 1995, η προσφεύγουσα ζήτησε από την Επιτροπή να την πληροφορήσει για το στάδιο στο οποίο βρισκόταν η καταγγελία της όσον αφορά το άρθρο 86 της Συνθήκης.

8 Στις 30 Απριλίου 1996, η Επιτροπή απέστειλε ένα τρίτο έγγραφο βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 17 προς το Deutsche Post. Το Deutsche Post απάντησε στο έγγραφο αυτό με έγγραφα της 31ης Μαΐου, της 27ης Ιουνίου και της 12ης Σεπτεμβρίου 1996.

9 Στις 19 Νοεμβρίου 1996, ο εκπρόσωπος της προσφεύγουσας απηύθυνε στην Επιτροπή έγγραφο οχλήσεως, αναφερόμενος ρητώς στο άρθρο 175 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 232 ΕΚ).

10 Κατόπιν του εγγράφου αυτού, ο κ. Temple Lang, διευθυντής στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Επιτροπής (ΓΔ IV), απέστειλε στις 24 Ιανουαρίου 1997 προς το Deutsche Post μια ανακοίνωση στην οποία εξέθετε τα ακόλουθα:

«Η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού σάς πληροφορεί με την παρούσα ότι, βάσει των πληροφοριών που διαθέτει, σκοπεύει να υιοθετήσει αρνητική στάση όσον αφορά τη συμπεριφορά για την οποία παραπονέθηκε η UPS και να καταρτίσει ανακοίνωση αιτιάσεων προκειμένου να προτείνει στην Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο εκδόσεως αρνητικής αποφάσεως. Οι αιτιάσεις της Επιτροπής που αφορούν την προαναφερθείσα συμπεριφορά θα σας ανακοινωθούν με πλήρως αιτιολογημένη ανακοίνωση αιτιάσεων, σύμφωνα με τις συνήθεις διαδικασίες.»

Προσέθεσε δε τα ακόλουθα:

«Ενόψει των προτεραιοτήτων και του φόρτου εργασίας που ήδη αντιμετωπίζει η Επιτροπή, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα για τη συνέχιση της εν προκειμένω διαδικασίας είναι το ακόλουθο:

— ανακοίνωση αιτιάσεων τον Απρίλιο 1997·

— γραπτές παρατηρήσεις των μερών τον Ιούνιο 1997·

— ακρόαση τον Ιούλιο 1997·

— Συμβουλευτική Επιτροπή τον Σεπτέμβριο 1997·

— οριστική απόφαση το φθινόπωρο 1997.»

11 Στις 28 Φεβρουαρίου 1997 το Deutsche Post απάντησε στο έγγραφο αυτό.

12 Στις 3 Ιουλίου 1997 η Επιτροπή απάντησε σε νέο αίτημα της προσφεύγουσας επί της εξελίξεως της υποθέσεως, εκθέτοντας ότι, κατόπιν της καταγγελίας που υποβλήθηκε στις 23 Ιανουαρίου 1997 από άλλο ανταγωνιστή του Deutsche Post, η εξέταση του φακέλου θα απαιτούσε περισσότερο χρόνο.

13 Στις 3 Ιουλίου 1997 η Επιτροπή επιφόρτισε επίσης ένα γραφείο εξωτερικών συμβούλων να συντάξει μια έκθεση επί των μελετών που προσκόμισε το Deutsche Post. Έλαβε την έκθεση αυτή στις 11 Σεπτεμβρίου 1997.

14 Με έγγραφο της 25ης Αυγούστου 1997, ο κ. Temple Lang πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι η Επιτροπή ανέστειλε την έρευνά της κατά την έννοια του άρθρου 86 της Συνθήκης και θα τη συνέχιζε βάσει του άρθρου 92 της Συνθήκης.

15 Στις 22 Οκτωβρίου 1997, η προσφεύγουσα ζήτησε επισήμως από την Επιτροπή — αναφερόμενη ρητώς στο άρθρο 175 της Συνθήκης — να λάβει θέση επί της καταγγελίας της που υποβλήθηκε στις 7 Ιουλίου 1994 και να αναθεωρήσει την άποψη που εξέφρασε με το έγγραφο της 25ης Αυγούστου 1997 ως προς την κατά του Deutsche Post διαδικασία βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης.

16 Στις 19 Δεκεμβρίου 1997, ο Γενικός Διευθυντής της ΓΔ IV απέστειλε στην προσφεύγουσα έγγραφο, αναφερόμενος στο άρθρο 6 του κανονισμού 99/63/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 1963, περί των ακροάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 17 (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 37, στο εξής: κανονισμός 99/63). Στο έγγραφο αυτό διευκρίνιζε τα ακόλουθα:

«Επομένως, όπως εκτίθεται ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι, επί του παρόντος, η εξέταση της καταγγελίας σας ενδείκνυται μόνο καθόσον με αυτή αναφέρεται παράβαση των διατάξεων περί κρατικών ενισχύσεων. Η Επιτροπή θα κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ, στις αρχές του επομένου έτους (...). Ενόψει των ανωτέρω, οι υπηρεσίες της Επιτροπής κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος να δεχθούν το αίτημά σας, καθόσον αυτό αφορά το άρθρο 86 της Συνθήκης ΕΚ.»

Κάλεσε επίσης την προσφεύγουσα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της. Εντούτοις, δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο εκ νέου έρευνας αναφορικά με το άρθρο 86 της Συνθήκης.

17 Με ταχυδρομική αποστολή της 2ας Φεβρουαρίου 1998, η προσφεύγουσα υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί του εγγράφου της 19ης Δεκεμβρίου 1997, προβάλλοντας αντιρρήσεις ως προς την πρόθεση της Επιτροπής να μη συνεχίσει την έρευνα όσον αφορά το άρθρο 86 της Συνθήκης. Κάλεσε την Επιτροπή να απορρίψει την καταγγελία της, αν το επιθυμούσε, με ρητή απόφαση εντός εύλογης προθεσμίας.

18 Στις 2 Ιουνίου 1998, η προσφεύγουσα απηύθυνε στην Επιτροπή έγγραφο οχλήσεως αναφερόμενο ρητώς στο άρθρο 175 της Συνθήκης, καλώντας την να λάβει οριστική απόφαση ενόψει της κατά του Deutsche Post διαδικασίας βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

19 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 7 Αυγούστου 1998, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή.

20 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Πάντως, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, που προβλέπονται στο άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, η προσφεύγουσα κλήθηκε να απαντήσει γραπτώς σε μία ερώτηση.

21 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 9ης Μαρτίου 1999 οι διάδικοι απέπτυξαν προφορικώς τις θέσεις τους και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου.

22 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να αναγνωρίσει, σύμφωνα με το άρθρο 175 της Συνθήκης, την παράλειψη της Επιτροπής η οποία δεν έλαβε απόφαση κατόπιν της καταγγελίας που υπέβαλε η προσφεύγουσα στις 7 Ιουλίου 1994·

— να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα·

— να διατάξει κάθε κατά την κρίση του αναγκαίο μέτρο.

Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα ζήτησε επίσης από το Πρωτοδικείο να τάξει στην Επιτροπή προθεσμία ενός μήνα για να λάβει τα αναγκαία μέτρα μετά την έκδοση της αποφάσεως βάσει του πρώτου εδαφίου του άρθρου 176 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 233 ΕΚ).

23 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα της παρούσας διαδικασίας.

Επί των αιτημάτων που αφορούν την παράλειψη

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

24 Η προσφεύγουσα, αναφερόμενη στην απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Μαρτίου 1997, C-282/95 P, Guérin automobiles κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. I-1503, σκέψη 36), θεωρεί ότι κατά πάγια νομολογία η Επιτροπή οφείλει είτε να κινήσει διαδικασία κατά του προσώπου που αποτελεί το αντικείμενο της καταγγελίας είτε να λάβει οριστική απόφαση περί απορρίψεως της καταγγελίας, όταν ο καταγγέλλων έχει υποβάλει τις παρατηρήσεις του επί του εγγράφου που εστάλη σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 99/63.

25 Προσθέτει ότι, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοικήσεως, η απόφαση της Επιτροπής πρέπει να λαμβάνεται εντός εύλογης προθεσμίας αρχομένης από της λήψεως των παρατηρήσεων του καταγγέλλοντος (προπαρατεθείσα απόφαση Guérin automobiles κατά Επιτροπής, σκέψη 37). Προβάλλει ότι κατά το χρονικό σημείο της ασκήσεως της παρούσας προσφυγής, ήτοι έξι μήνες μετά την κατάθεση των παρατηρήσεών της, η Επιτροπή δεν είχε ακόμη εκδώσει την απόφασή της.

26 Εξάλλου, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι η καταγγελία είχε αρχικώς υποβληθεί τον Ιούλιο 1994 και, επομένως, η Επιτροπή διέθετε χρόνο πλέον των τεσσάρων ετών για να την εξετάσει.

27 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, υποστήριξε ομοίως ότι τα άρθρα 86 και 92 της Συνθήκης δεν αποκλείουν το ένα το άλλο. Επομένως, η Επιτροπή είχε την υποχρέωση να διεξαγάγει την έρευνα βάσει των δύο αυτών διατάξεων με τον ίδιο τρόπο και συγχρόνως.

28 Η καθής προβάλλει ότι με την καταγγελία καταμηνύεται ειδικότερα η χρησιμοποίηση από το Deutsche Post των πόρων που προέρχονται από το μονοπώλιό του στην αγορά των επιστολών προκειμένου να επιδοτήσει σταυροειδώς τις υπηρεσίες του δεμάτων. Η καταγγελία θέτει πολύπλοκα ζητήματα οικονομικής αναλύσεως, ειδικότερα όσον αφορά τις τιμές που ζητεί το Deutsche Post και τη διάρθρωση του κόστους του. Απαιτεί επίσης την εκ μέρους της Επιτροπής ανάλυση της εκτάσεως των υποχρεώσεων δημοσίας υπηρεσίας που επιβλήθηκαν στο Deutsche Post. Ομοίως, η Επιτροπή θα έπρεπε επίσης να λάβει υπόψη μια παράλληλη καταγγελία κατά του Deutsche Post.

29 Η Επιτροπή προσθέτει ότι προέβη σε επανεκτίμηση της θέσεώς της, αφού έλαβε το έγγραφο της προσφεύγουσας της 2ας Φεβρουαρίου 1998 και αποφάσισε να προβεί σε νέα έρευνα αναφορικά με το άρθρο 86 της Συνθήκης, αναστέλλοντας συγχρόνως τις βάσει του άρθρου 92 της Συνθήκης έρευνές της. Πάντως, η νέα αυτή προσέγγιση απαιτούσε κατά βάθος εξέταση η οποία δεν μπορούσε να περατωθεί σε μερικές εβδομάδες.

30 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, υπό τις περιστάσεις αυτές, δεν μπορεί λογικά να αναμενόταν ότι θα περάτωνε την ανάλυσή της στο στάδιο αυτό, πράγμα που αποκλείει το να ενέχεται για παράλειψη.

31 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι ενέχεται πιθανώς για τεχνικής φύσεως παράβαση του άρθρου 175 της Συνθήκης, πλην όμως δεν μπορούσε να πράξει διαφορετικά εν προκειμένω. Προσέθεσε ότι η προσφεύγουσα δικαιούνταν να τύχει αποφάσεως ως προς την ύπαρξη ή όχι παραβάσεως του άρθρου 86 της Συνθήκης, πλην όμως, ενόψει των περιστάσεων, δεν θέλησε να απορρίψει την καταγγελία που μπορεί να είναι βάσιμη.

32 Η Επιτροπή παραδέχθηκε επίσης ότι τα άρθρα 86 και 92 της Συνθήκης δεν αποκλείουν το ένα το άλλο, πρόσθεσε όμως ότι θα ήταν απώλεια ενεργείας το να εξετάσει την παράβαση των δύο αυτών άρθρων συγχρόνως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

33 Εκ προοιμίου, πρέπει να διευκρινιστεί το αντικείμενο των αφορώντων την παράλειψη αιτημάτων της προσφυγής. Τα αιτήματα αυτά σκοπούν στην αναγνώριση της παραλείψεως της Επιτροπής σε σχέση με την καταγγελία που υπέβαλε η προσφεύγουσα στις 7 Ιουλίου 1994, για τον λόγο ότι παρήλθαν έξι μήνες αφότου αυτή κατέθεσε, στις 2 Φεβρουαρίου 1998, τις παρατηρήσεις της επί του εγγράφου της Επιτροπής της 19ης Δεκεμβρίου 1997 σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 99/63. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η καθής δεχόμενη ότι ενέχεται ενδεχομένως για τεχνικής φύσεως παράβαση του άρθρου 175 της Συνθήκης, δεν αμφισβήτησε ότι το αντικείμενο των αφορώντων την παράλειψη αιτημάτων είναι το μνημονευόμενο ανωτέρω. Εξάλλου, απαντώντας σε γραπτή ερώτηση του Πρωτοδικείου, η προσφεύγουσα επιβεβαίωσε ότι η προσφυγή της αφορά μόνον την ενδεχόμενη παράλειψη της Επιτροπής στο πλαίσιο της εξετάσεως της θεμελιούμενης στο άρθρο 86 της Συνθήκης καταγγελίας της.

34 Προκειμένου να κριθεί το βάσιμο των αφορώντων την παράλειψη αιτημάτων, πρέπει να εξακριβωθεί αν, κατά το χρονικό σημείο της οχλήσεως της Επιτροπής κατά την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης, το κοινοτικό αυτό όργανο είχε υποχρέωση να ενεργήσει (απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Σεπτεμβρίου 1998, Τ-95/96, Gestevisión Telecinco κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3407, σκέψη 71).

35 Κατά την πάγια νομολογία, έγγραφο απευθυνόμενο στον καταγγέλλοντα, το οποίο είναι σύμφωνο προς τις προϋποθέσεις του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63, συνιστά λήψη θέσεως κατά την έννοια του άρθρου 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης (απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Οκτωβρίου 1979, 125/78, GEMA κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 537, σκέψη 21). Ένα τέτοιο έγγραφο θέτει τέρμα στην απραξία της Επιτροπής (προπαρατεθείσα απόφαση Guérin automobiles κατά Επιτροπής, σκέψεις 30 και 31).

36 Επιπλέον, κατά πάγια νομολογία, όταν ο καταγγέλλων έχει υποβάλει τις παρατηρήσεις του επί της ανακοινώσεως που απευθύνεται σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 99/63, η Επιτροπή οφείλει είτε να κινήσει διαδικασία κατά του προσώπου που αποτελεί το αντικείμενο της καταγγελίας είτε να λάβει οριστική απόφαση περί απορρίψεως της καταγγελίας, δυνάμενη να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως ενώπιον του κοινοτικού δικαστή (προπαρατεθείσα απόφαση Guérin automobiles κατά Επιτροπής, σκέψη 36).

37 Κατά την ίδια νομολογία, η οριστική απόφαση της Επιτροπής απαιτείται, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοικήσεως, να ληφθεί εντός εύλογης προθεσμίας αρχομένης από τη λήψη των παρατηρήσεων του καταγγέλλοντος (προπαρατεθείσα απόφαση Guérin automobiles κατά Επιτροπής, σκέψη 37).

38 Ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διοικητικής διαδικασίας εκτιμάται σε σχέση με τις ιδιαίτερες περιστάσεις κάθε υποθέσεως και, ιδίως, με το πλαίσιο της υποθέσεως αυτής, τα διάφορα διαδικαστικά στάδια που οφείλει να ακολουθήσει η Επιτροπή, τη συμπεριφορά των μερών κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, το

περίπλοκο της υποθέσεως καθώς και τη σημασία της για τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 19ης Μαρτίου 1997, T-73/95, Oliveira κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-381, σκέψη 45, και της 22ας Οκτωβρίου 1997, T-213/95 και T-18/96, SCK και FNK κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1739, σκέψη 57).

39 Εν προκειμένω, η καταγγελία της προσφεύγουσας κατατέθηκε στις 7 Ιουλίου 1994. Η προσφεύγουσα υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί της ανακοινώσεως της 19ης Δεκεμβρίου 1997, που εστάλη σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 99/63, στις 2 Φεβρουαρίου 1998. Η όχληση πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουνίου 1998 και το δικόγραφο της προσφυγής κατατέθηκε στο Πρωτοδικείο στις 7 Αυγούστου 1998. Κατά συνέπεια, κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο η Επιτροπή οχλήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 175 της Συνθήκης, και κατά το χρονικό σημείο της ασκήσεως της προσφυγής, είχαν παρέλθει χρονικά διαστήματα, αντιστοίχως, τεσσάρων μηνών και έξι μηνών από της λήψεως των παρατηρήσεων της προσφεύγουσας.

40 Προκειμένου να κριθεί αν τα χρονικά αυτά διαστήματα ήταν επαρκή, πρέπει να εξεταστεί τι όφειλε να πράξει η Επιτροπή εντός της περιόδου αυτής. Όπως τόνισε το Πρωτοδικείο με την απόφαση της 10ης Ιουλίου 1990, T-64/89, Automec κατά Επιτροπής (Συλλογή 1990, σ. II-367, σκέψεις 45 έως 47), η διαδικασία εξετάσεως μιας καταγγελίας διαρθρώνεται σε τρία διαδοχικά στάδια. Κατά το πρώτο στάδιο, το οποίο ακολουθεί την κατάθεση της καταγγελίας, η Επιτροπή συλλέγει τα στοιχεία που θα της επιτρέψουν να κρίνει ποια συνέχεια θα επιφυλάξει στην καταγγελία. Το στάδιο αυτό μπορεί να περιλαμβάνει μια άτυπη ανταλλαγή απόψεων μεταξύ Επιτροπής και καταγγέλλοντος, με σκοπό να διευκρινιστούν τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που αποτελούν το αντικείμενο της καταγγελίας και να παρασχεθεί στον καταγγέλλοντα η ευκαιρία να αναπτύξει τους ισχυρισμούς του, ενδεχομένως, ενόψει μιας πρώτης αντιδράσεως των υπηρεσιών της Επιτροπής. Κατά τη διάρκεια του δεύτερου σταδίου, η Επιτροπή, με προβλεπόμενη στο άρθρο 6 του κανονισμού 99/63 ανακοίνωση προς τον καταγγέλλοντα, σημειώνει τους λόγους για τους οποίους κρίνει ότι δεν δικαιολογείται να δοθεί ευνοϊκή συνέχεια στην καταγγελία του και τον καλεί να διατυπώσει ενδεχομένως τις παρατηρήσεις του εντός προθεσμίας που τάσσει προς τούτο. Κατά το τρίτο στάδιο της διαδικασίας, η Επιτροπή λαμβάνει γνώση των παρατηρήσεων που υπέβαλε ο καταγγέλλων. Μολονότι το άρθρο 6 του κανονισμού 99/63 δεν προβλέπει ρητώς την εν λόγω δυνατότητα κατά το πέρας του

σταδίου αυτού, η Επιτροπή οφείλει είτε να κινήσει διαδικασία κατά του προσώπου που αποτελεί το αντικείμενο της καταγγελίας είτε να λάβει οριστική απόφαση περί απορρίψεως της καταγγελίας, δυνάμενη να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως ενώπιον του κοινοτικού δικαστή (προπαρατεθείσα απόφαση Guérin automobiles κατά Επιτροπής σκέψη 36).

41 Στην υπό κρίση περίπτωση, όταν η προσφεύγουσα απέστειλε, στις 2 Ιουνίου 1998, έγγραφο οχλήσεως στην Επιτροπή κατά την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης, καλώντας την να λάβει θέση επί της καταγγελίας, η διαδικασία εξετάσεως της καταγγελίας αποτελούσε το τρίτο και τελευταίο στάδιο. Η καταγγελία για την παράβαση του άρθρου 86 της Συνθήκης είχε υποβληθεί στην Επιτροπή πριν από 47 μήνες, η οποία και είχε ήδη προχωρήσει στην εξέταση της υποθέσεως. Κατά συνέπεια, για να εξεταστεί αν το χρονικό διάστημα μεταξύ των παρατηρήσεων της προσφεύγουσας κατόπιν της κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63 ανακοινώσεως και της οχλήσεως της Επιτροπής είναι αποδεκτό, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ήδη διαρρεύσαντα έτη εξετάσεως της υποθέσεως, η κατάσταση στην οποία βρίσκεται ήδη η εξέταση της υποθέσεως καθώς και οι στάσεις των διαδίκων θεωρούμενες στο σύνολό τους.

42 Κατά συνέπεια, κατά το χρονικό σημείο της οχλήσεως, η Επιτροπή όφειλε είτε να κινήσει διαδικασία κατά του προσώπου που αποτελεί το αντικείμενο της καταγγελίας είτε να λάβει οριστική απόφαση περί απορρίψεως της καταγγελίας. Δεν μπορούσε να θεωρηθεί ότι ήταν υποχρεωμένη να προβεί σε νέα εξέταση. Επομένως, η άμυνα της Επιτροπής, ότι η κατάσταση ελήφθη εκ νέου υπόψη μόνο μετά την λήψη των παρατηρήσεων της προσφεύγουσας κατόπιν της ανακοινώσεως κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63 και ότι δεν μπορεί λογικά να αναμένεται από αυτήν ότι θα περάτωνε την ανάλυσή της κατ' αυτό το στάδιο, λίγο μετά την απόφασή της να επικεντρώσει την προσοχή της στην παράβαση του άρθρου 86 της Συνθήκης, δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

43 Αντιθέτως, η Επιτροπή θα έπρεπε λογικά να είναι σε θέση είτε να κινήσει διαδικασία κατά του προσώπου που αποτελεί το αντικείμενο της καταγγελίας είτε να λάβει οριστική απόφαση περί απορρίψεως της καταγγελίας, εκτός αν απεδείκνυε την ύπαρξη εξαιρετικών περιστάσεων που δικαιολογούν την παρέλευση τέτοιων χρονικών διαστημάτων (προπαρατεθείσα απόφαση Gestevisión Telecinco κατά Επιτροπής, σκέψη 81).

44 Επιβάλλεται, εντούτοις, η διαπίστωση ότι κανένα από τα επιχειρήματα που προέβαλε η Επιτροπή δεν μπορεί να δικαιολογήσει την αδράνειά της εντός των εν λόγω χρονικών διαστημάτων.

45 Εξάλλου, η Επιτροπή δεν αρνείται την υποχρέωσή της προς ενέργεια. Ομοίως, απαντώντας σε ερώτηση του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι κατά το χρονικό σημείο της ακροάσεως δεν είχε ληφθεί κανένα συγκεκριμένο μέτρο μετά τις παρατηρήσεις της προσφεύγουσας που αφορούν το έγγραφο της 19ης Δεκεμβρίου 1997 ως προς την καταγγελία της βάσει του άρθρου 86 της Συνθήκης. Επομένως, δέχθηκε ότι ουδέποτε κίνησε διαδικασία κατά του προσώπου που αποτελεί το αντικείμενο της καταγγελίας ούτε έλαβε οριστική απόφαση περί απορρίψεως της καταγγελίας. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση δέχθηκε μάλιστα ότι «κατά εντυπωσιακό τρόπο» δεν ενήργησε στην υπό κρίση περίπτωση και ότι, προδήλως, υφίσταται παράβαση του άρθρου 175 της Συνθήκης.

46 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε παράλειψη στις 2 Αυγούστου 1998, με τη λήξη της προθεσμίας των δύο μηνών από της λήψεως, στις 2 Ιουνίου 1998, της προσκλήσεως προς ενέργεια λόγω του ότι παρέλειψε να κινήσει διαδικασία κατά του προσώπου που αποτελεί το αντικείμενο της καταγγελίας της προσφεύγουσας η οποία κατατέθηκε στις 7 Ιουλίου 1994 ή να λάβει οριστική απόφαση περί απορρίψεως της καταγγελίας αυτής.

47 Κατά συνέπεια, τα αφορώντα την παράλειψη αιτήματα σε σχέση με το άρθρο 86 της Συνθήκης πρέπει να κριθούν βάσιμα.

Επί του αιτήματος με το οποίο επιδιώκεται να ταχθεί στην Επιτροπή προθεσμία ενός μήνα για να ενεργήσει βάσει του άρθρου 176 της Συνθήκης

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

48 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα ζήτησε από το Πρωτοδικείο να τάξει στην Επιτροπή προθεσμία ενός μήνα για να λάβει τα αναγκαία μέτρα μετά την έκδοση αποφάσεως βάσει του άρθρου 176, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης. Άλλως, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι θα ήταν αναγκαία η άσκηση άλλης προσφυγής βάσει του άρθρου 175 της Συνθήκης. Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι το αίτημα αυτό προβάλλεται παραδεκτώς ενόψει της γενικότητας του τρίτου κεφαλαίου των αιτημάτων στο δικόγραφο της προσφυγής.

49 Συναφώς, η Επιτροπή αρνείται ότι το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να επιβάλει μια τέτοια υποχρέωση.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

50 Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος. Πράγματι, το Πρωτοδικείο είναι αναρμόδιο να απευθύνει εντολές στα κοινοτικά όργανα (διάταξη του Πρωτοδικείου της 12ης Νοεμβρίου 1996, Τ-47/96, SDDDA κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1559, σκέψη 45). Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το άρθρο 175 της Συνθήκης, το Πρωτοδικείο έχει μόνον τη δυνατότητα να αναγνωρίσει την ύπαρξη της παράνομης παραλείψεως. Στη συνέχεια, εναπόκειται, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 176 της Συνθήκης, στο οικείο όργανο να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου.

Επί των δικαστικών εξόδων

51 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα.

52 Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της προσφεύγουσας, σύμφωνα με το σχετικό αίτημά της.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Η Επιτροπή παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ, διότι παρέλειψε είτε να κινήσει διαδικασία κατά του προσώπου που αποτελεί το αντικείμενο της καταγγελίας που κατέθεσε η προσφεύγουσα στις 7 Ιουλίου 1994 είτε να λάβει οριστική απόφαση περί απορρίψεως της καταγγελίας αυτής,**

κατόπιν των παρατηρήσεων της 2ας Φεβρουαρίου 1998 επί της ανακοινώσεως που απευθύνθηκε στην προσφεύγουσα σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 99/63/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 1963, περί των ακροάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου.

2) **Απορρίπτει κατά τα λοιπά την προσφυγή ως απαράδεκτη.**

3) **Καταδικάζει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.**

Moura Ramos Tiili Mengozzi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 9 Σεπτεμβρίου 1999.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

R. M. Moura Ramos